

EUROPEISKA UNIONEN
Europeiska fiskerifonden
- En satsning på hållbart fiske -

105/106 Löftaån

Lokal 3, Löftaån

Vattendrag	Löftaån	Utloppskoordinater	6359635/1280750
Lokalnamn	Stockreds kvarn	Kommun	Varberg
Lokalkoordinater	6368522/1288497	Foto	Ja

Klassning: Definitivt vandringshinder för uppströmsvandrande ål.

Klassning: Definitivt/partiellt vandringshinder för nedströmsvandrande ål.

Kommenta: Det finns ett biologiskt vandringshinder vid Håfors ca 15 km uppströms mynningen i Löftaån för den större ålen. Glasålen kan vandra förbi hindret under gynnsamma förhållanden vidare ca 3,5 km upp till det definitiva vandringshindret i Löftaån vid Stockarets kvarn. Det finns ingen ål eller ålyngelledare installerad. Dammvallen är hög och är ett mycket svårforcerat hinder för glasålen även om det rinner vatten över dammkrönet. Troligtvis rinner det inget vatten över dammkrönet under sommarhalvåret, vilket innebär att det är ett definitivt vandringshinder. Den större ålen kan bara migrera nedströms då det rinner vatten över dammkrönet. Troligtvis finns det ingen vattendom.

Åtgärdsförslag: Intagsgallret till kraftverket bör ha en spaltbredd på 13 mm. Ett omlöp bör byggas vid sidan om dammen.

Stockarets kvarn.
Foto Robert Petersson.

Intagsgaller, Stockarets kvarn.

Rapport, Skörvallabäcken vid Hagryd-Dala kvarn i Sandsjöbacka området i Kungsbacka kommun.

I Hagryd-Dala ligger det en gammal vattenkvarn (koordinater x/y: 6384995/1271100) i Skörvallabäcken som inte längre är i bruk, inte heller utvinner man någon energi ur anläggningen. Trumman som ledde fram till turbinen var av trä och har ramlat ihop för många år sedan. Ovanför dammen har det bildats ytterligare en damm som används som en badsjö under sommartid. Anläggningen är gammal och dammen är byggd av handhuggen sten, kvarnbyggnaden är målad på tre sidor, eftersom inga turbiner är i bruk rinner vattnet över de gamla damluckorna och bildar en fors nedströms dammen i ena änden av dammbyggnaden. Det är fullt möjligt för ålen att vandra förbi dammkrönet både upp och nedström när det är ett bra vattenflöde. Enligt länsfiskekonsulenten Peter Norell går öringen upp i forsen och förbi damman.

Åtgärder: Riv ut dammen, eller se till att det alltid rinner ett kontinuerligt vattenflöde i en faunapassage vid sidan om dammen så att vandringsfisken kan simma upp till sina uppväxtområden i Sandsjöbackaområdet.

Dammbyggnaden

Observationer Torpaån, Torpasjön Torpa kvarn.

Torpsjön är en relativt grund sjö som ligger efter motorvägen i södra delen av Fjärås, i den delen som kallas Torpa. Från Torpasjön rinner Torpaån öster om Tjolöholm. Torpasjön har en rik mångfald med bl.a både ål och öring. Torpaån slutar i princip framför Torpa kvarn (koordinater x/y: 6370400/1282185), Torpa kvarn är en gammal anläggning där bönderna förr malde spannmål. Idag finns ett minikraftverk i den gamla kvarnen och enligt uppgifter så tappas periodvis mycket vatten från Torpasjön genom kraftverket för att utvinna mera energi. Det ser även ut som att man har börjat på ett nytt dammbygge nedanför kvarnen där det ska byggas nya dammluckor. Det är uppenbart att kraftverket är igång i den gamla kvarnen. Den utgör ett vandringshinder för ålens vandring upp i Torpasjön och nedströmsvandring till havet. Det berättas, att när kvarnen var i bruk då fanns det en kulvert från sjön ner till kvarnen, detta för att kunna utnyttja fallhöjden mera effektivt. Någon kulvert kunde inte upptäckas vid fältundersökningen.

Åtgärder: Lagg ner kraftproduktionen, riv ut fördämningen och frigör bäckfåran så att det är fria vandringvägar i Torpaån upp till sjön. Stoppa ev. planer på att en ny dammbyggnad byggs Nedanför Torpa kvarn.

Torpa kvarn

Nya dammbyggnaden nedanför Torpa kvarn

Observationer Löftaån-Stuv.

I Löftaån precis innan den rinner in i Stuv (koordinater x/y: 6363080 /1288520). Där finns en damm vid en gammal kvarn, dammen är nu till viss del utriven så att vattnet rinner fritt i en fåra genom dammen. Det är tillräckligt med rester kvar av dammen för att se att en annan aktivitet har varit igång i ena kanten på den gamla dammen. Där sitter tre dammluckor, dessa dammluckor har reglerat vattenspegeln i dammen när kvarnen inte har varit igång. Det som sitter nedanför dammluckorna är intressant. Där sitter resterna av en stor ålkista. När man släppte vatten igenom dessa luckor följde all fisk med in i ålkistan och fångades när kistan var funktionsduglig. Åter igen var det rykten som fick oss att besöka platsen eftersom det sades att man var på väg att återställa ålkistan igen. Något sådant kunde dock inte upptäckas, ryktet sade även också att en archimedesskruv placerats i vattendraget för elframställning, ingen sådan kunde heller upptäckas vid fältundersökningen.

Ålkistan

Åtgärder: Riv ut dammen och ålkistan och frigör bäckfåran så att det är fria vandringvägar i Löftaån.

Vid rapporten Viking Bengtsson